

#kuntavaalit2021

lääkäiden osallisuus ja palvelut on turvattava kunnissa

- 1** Vanhuuteen varautuminen ja ennakointi lisäävät kuntalaisten hyvinvointia.
- 2** Välimuotoista asumista on kehitettävä kaikissa kunnissa.
- 3** Palveluseteli tukee iäkkäiden kuntalaisten itsemääräämisoikeutta.
- 4** Järjestöjen asiantuntemus ja arjen toiminta ovat välttämättömiä.
- 5** Helppokäyttöinen teknologia tukee ikääntyneiden kuntalaisten osallisuutta.

#kuntavaalit2021

1 Vanhuuteen varautuminen ja ennakointi lisäävät kuntalaisten hyvinvointia.

90 % yli 50-vuotiaista sanoo, että vanhuuteen kannattaa varautua.

(VTKL 2018)

Vanhuuteen varautuminen on ennaltaehkäisyä ja ennakointia, jotta ikävaihe olisi mahdollisimman hyvä, laadukas ja turvallinen. Omaehtoisen vanhuuteen varautumisen (talous, turvallinen asuminen, terveys, sosiaalinen elämä, oikeudellinen ennakointi) lisäksi kuntien pitää tukea vanhenevaa väestöään tarjoamalla virikkeellistä toimintaa, kulttuuria sekä liikunta- ja hyvinvointipalveluja ennenaikaisen toimintakyvyn heikentymisen ehkäisemiseksi. Ikääntyvien hyvinvointia tuleekin tarkastella kokonaisuutena ja ratkaisuja on etsittävä ennakoivista toimista entistä enemmän.

#kuntavaalit2021

2 Välimuotoista asumista on kehitettävä kaikissa kunnissa.

***Suurimpaan osaan maata ei ole haettu
avustusta ainoallekaan välimuotoiselle
asunnolle viimeisen 15 vuoden aikana.***

(YM raportti: Ikääntyneiden välimuotoisen asumisen tilanne ja tulevaisuuden tarpeet, 2020)

Turvallinen asuminen on varmistettava, ja on kehitettävä erilaisia asumisen malleja, jotta ikääntyvät pystyvät valitsemaan itselleen sopivimman asumismuodon. Kuntien ja kuntayhtymien tulee entistä paremmin ennakoida ja varautua ikääntyneiden asumistarpeiden muutoksiin ja ottaa välimuotoisen asumisen ratkaisujen tarjoamat mahdollisuudet huomioon suunnittelussaan. Tarvitaan esteettömiä ja yhteisöllisyyden mahdollistavia tiloja sekä mahdollisuuksia yksilölliseen asumiseen kotipalvelun turvin.

#kuntavaalit2021

3 Palveluseteli tukee iäkkäiden kuntalaisten itsemääräämisoikeutta.

64 % katsoo, että palveluseteliä pitäisi hyödyntää terveystalveissa nykyistä enemmän.

(HALI ry:n kysely, lokakuu 2020)

Erityisesti iäkkäiden ihmisten kannalta on tärkeää, että heillä olisi mahdollisuus valita palveluntuottaja, jonka he kokevat tarjoavan heitä arvostavaa ja laadukasta palvelua. Palveluseteli tulisikin ottaa käyttöön ikääntyneille jokaisessa kunnassa, siten että ne ovat kaikille ikääntyneille tosiasiallinen vaihtoehto tuloista riippumatta.

#kuntavaalit2021

4 Järjestöjen asiantuntemus ja arjen toiminta ovat välttämättömiä.

Sote-järjestöt kanavoivat 500 000 vapaaehtoistoimijan työtä, jonka kansantaloudellinen arvo on merkittävä.
(SOSTEn Järjestöbarometri 2020)

Ilman satoja sote-järjestöjä, kansalaisjärjestöjä ja yhteiskunnallisia yrityksiä sekä niissä toimivia vapaaehtoisia ja työntekijöitä monia suomalaisten hyvinvointia tukevia palveluita ei olisi. Matalan kynnyksen auttaminen, vertaistuki, hyvinvointipalvelujen tuottaminen ja turvallisen kotona asumisen tukeminen rampautuisivat, jos järjestöjen toiminta kunnissa vähenisi.

Kuntiin on nimettävä järjestökoordinaattori, joka tukee yhteiskehittämistä kunnan ja kansalaisjärjestöjen välillä. Lisäksi kuntien vanhusneuvostoihin on otettava laajemmin mukaan kunnissa toimivien vanhusjärjestöjen edustajia.

#kuntavaalit2021

5 Helppokäyttöinen teknologia tukee ikääntyneiden kuntalaisten osallisuutta.

Lähes puoli miljoonaa iäkästä on digipalvelujen ulkopuolella ja suurta osaa digipalvelut kiinnostavat.

(VALLI ry: Ikäteknologiakeskus)

Digi ja teknologia voivat tuottaa paljon iloa, apua ja tarjoavat myös iäkkäille ihmisille mahdollisuuden toimia ja osallistua aktiivisina kuntalaisina.

Kunnan pitää huolehtia siitä, että sen sähköiset järjestelmät ovat esteettömiä, helppokäyttöisiä ja saavutettavia, esim. palveluohjaus, palvelusetelit, terveydenhuollon ajanvaraukset, kaavoitus, kunnanhallitusten ja valtuustojen pöytäkirjat.

Käyttäjien tarpeet tulee huomioida kuulemalla heitä ja ottamalla heidät mukaan palvelujen kehittämiseen. Ikääntyneet ovat kunnille tärkeä voimavara ja heidän osallisuutensa täysivaltaisina kuntalaisina tulee turvata.